

Nieuw landgoed – Natuur golfbaan Rucphen-Roosendaal

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

20 augustus 2008 / rapportnummer 2132-24

1. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER

Initiatiefnemers BVR Projectontwikkeling BV en Langendijk B.V. hebben het voornemen in het gebied tussen de kernen Roosendaal en Rucphen, ten noorden van de Rucphense bossen, een 18-holes golfbaan met voorzieningen, nieuwe natuur en 18 tot 20 landgoederen te realiseren.

Voor de realisatie van de golfbaan is een herziening van het bestemmingsplan nodig. De gemeenteraden van de gemeente Rucphen en de gemeente Roosendaal zijn hiervoor het bevoegd gezag. Ten behoeve van deze besluitvorming wordt een milieueffectrapport (MER)¹ opgesteld.

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- een beschrijving en onderbouwing van de onderzochte alternatieven en varianten;
- een beschrijving van de (mogelijk positieve) effecten van onderzochte alternatieven op:
 - natuurontwikkeling, soortbescherming, nieuw landschap en recreatief medegebruik, waarbij voor al deze aspecten een goede aansluiting op de omgeving gevonden wordt;
 - de bodemkwaliteit (bemesting en gebruik van bestrijdingsmiddelen) en de grond- en oppervlaktewaterkwaliteit in relatie tot de voormalige vuilstort;
- een beschrijving van de grondbalans, (ophogingen, afgravingen, aanvoer of afvoer van grond);
- een goede en publieksvriendelijke samenvatting voorzien van overzichtelijk kaartmateriaal.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de startnotitie voldoende aan de orde komen.

2. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

In de startnotitie wordt beschreven hoe het voornemen past binnen gemeentelijke beleidsplannen voor groen en recreatie. Beschrijf in het MER concreet (en indien mogelijk kwantitatief) waar en in hoeverre het voornemen aansluit op de doelstelling en uitgangspunten van de gemeentelijk beleidsplannen "Rucphen natuurlijk actief" en het toeristisch-recreatief profiel /actieprogramma voor de gemeente Roosendaal. Geef in het MER ook een overzicht van de huidige en toekomstige geplande golfaccommodaties in de

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure en de rol van de Commissie wordt verwezen naar bijlage 1.

regio, ter versterking van de onderbouwing van de behoefte aan de activiteit. Onderbouw in het MER ook het nut of de noodzaak voor de aanleg van de 18 tot 20 landgoederen.

Het doel is een golfbaan van 18 holes met landgoederen te ontwikkelen op zodanige wijze dat dit een bijdrage levert aan de versterking van de natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten van het plangebied en een bijdrage levert aan de door de gemeente beoogde ontwikkeling van de recreatieve functie.

2.2 Beleidskader en besluiten

De startnotitie geeft een helder overzicht van het relevante beleidskader voor de verschillende milieuaspecten. Werk deze in het MER verder uit en geef daarbij aan welke randvoorwaarden en eisen dit beleid aan het project stelt.

3. **VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN**

3.1 Algemeen

Tijdens het locatiebezoek was een toelichting gegeven over het gevolgde proces om tot de voorgenomen activiteit te komen. Hierbij waren gebiedseigen kenmerken verkend en op kaart gebracht om een optimaal plan te krijgen en daarmee een optimale situatie voor bodem, waterhuishouding, natuurontwikkeling en landschappelijke inpassing te realiseren. Beschrijf dit proces in het MER en motiveer de keuzes die daarbij gemaakt zijn. Motiveer ook waarom voor de onderhavige planbegrenzing is gekozen.

Geef in het MER ook een duidelijke kaart met legenda van de begrenzing van het plangebied, de ontsluiting en de ligging van de planonderdelen. Geef aan of de huidige waterplas aan de Gebrande Hoefstraat en voormalige stortplaats onderdeel zullen zijn van het plangebied.

3.2 Meest milieuvriendelijk alternatief en voorkeursalternatief

Het in de startnotitie beschreven voorkeursalternatief bevat twee verschillende schetsen met verschillende uitgangspunten. De Commissie adviseert om één van de twee schetsen in het voorkeursalternatief als basis te nemen voor het ontwikkelen van het meest milieuvriendelijke alternatief en varianten. Schets 1 in de startnotitie sluit meer aan op de beschreven toekomstige situatie en natuurdoeltypen in het BILAN rapport.

De Commissie heeft begrepen dat er in het 3.1 genoemde proces wordt gestreefd naar de ontwikkeling van het mma wat tevens het voorkeursalternatief zal zijn. Andere schetsen/varianten kunnen eventueel in het MER opgenomen worden als mogelijke terugval opties van het mma naar het voorkeursalternatief. Alle onderzochte alternatieven moeten in het MER gelijkwaardig worden beschreven.

Besteed bij de ontwikkeling van de alternatieven en varianten naast de in de startnotitie beschreven aspecten ook aandacht aan:

- de landschappelijke inpassing;

- de ligging van waterpartijen en waterpeilen;
- maatregelen ter beperking van verontreinigings- en contactrisico's van de voormalige stortplaats en verspreiding van verontreinigingen binnen het plangebied;
- de ligging en landschappelijke inpassing van de landgoederen;
- de functie van het gebied als ecologische verbinding tussen de Rucphense bossen en Bossenhoofd;
- maatregelen om bij de natuurontwikkeling ook de kwaliteit van de Rucphense vaart te verbeteren;
- ruimte voor niet-golfers.

3.3 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten of die in een vergaand stadium van besluitvorming zitten.

4. MILIEUGEVOLGEN

4.1 Algemeen

Beschrijf in het MER zowel de positieve effecten(kansen) als de negatieve effecten. Beschrijf de effecten zoveel mogelijk kwantitatief, aangevuld met kaartbeelden.

In de startnotitie is aangegeven dat effecten voor ieder milieuaspect worden beschreven en beoordeeld aan de hand van concrete (en zo veel mogelijk kwantitatieve) criteria. Geef in het MER aan welke toetsingscriteria gehanteerd worden om de effecten van het voornemen te beoordelen en hoe deze criteria zijn geselecteerd.

De bestaande milieutoestand, autonome milieuontwikkeling en de milieueffecten van de alternatieven moeten gelijkwaardig worden beschreven. Geef per milieuaspect aan of er mitigerende maatregelen mogelijk zijn, die de verwachte negatieve effecten op dat aspect kunnen wegnemen of verzachten. Werk deze mitigerende maatregelen vervolgens, indien mogelijk kwantitatief, uit ten behoeve van het mma en geef hierbij aan of deze maatregelen ook onderdeel uitmaken van het voorkeursalternatief.

In de rapportage NAVOS² zijn verontreinigingen en mogelijke risico's op verspreiding van die verontreinigingen geconstateerd. De contour van de stortplaats in het rapport is aangepast ten opzichte van de in de startnotitie aangegeven omvang, omdat buiten de oorspronkelijke stortplaatscontour eveneens stortmateriaal is aangetoond. Mogelijk is ook in de plas stortmateriaal gestort. In het MER dient te worden aangegeven hoe hiermee wordt omgegaan en tot hoe ver het stortmateriaal zich uitstrekt.

² Eindrapportage NAVOS-onderzoek Provincie Noord-Brabant, Gebrande Hoefstraat (NB4800006), Rucphen (Provincie Noord-Brabant, april 2007).

4.2 Bodem en water

Beschrijf in het MER de gevolgen van de aanleg van de golfbaan en landgoederen op:

- verspreidingsrisico's van de verontreiniging van de voormalige vuilstortplaats, met name hoe wordt omgegaan met de risico's van de voormalige stortplaats op de golfbaan;
- de grond- en oppervlaktewaterhuishouding, mede in relatie tot de optimalisatie van de hydrologische situatie van de Rucphense Vaart (wijziging kwel- en infiltratiesituatie);
- de beschikbare ruimte voor waterberging in het plangebied.

Beschrijf in het MER de gevolgen van het gebruik van de golfbaan op:

- de toepassing van bemesting en bestrijdingsmiddelen in vergelijking met het huidige landgebruik en de gevolgen daarvan op de waterkwaliteit;
- de waterbalans en de (grond)wateronttrekking ten behoeve van de berekening van de golfbaan.

4.3 Natuur

Beschrijf de gevolgen van de verschillende alternatieven voor de aanwezige natuurwaarden in het plangebied. Betrek hierin de effecten van zowel aanleg als gebruik van de uiteindelijke golfbaan, dit laatste inclusief verkeersbewegingen, verlichting en onderhoudswerkzaamheden. Geef in het MER ook een beschrijving van de effecten op beschermde soorten buiten de golfbaan. Beschrijf daarnaast ook de mogelijke natuurwinst bij de verschillende alternatieven. Geef daarbij:

- de verandering in oppervlakte en kwaliteit van de aanwezige te beschermen natuurdoeltypen alsmede voor de in de alternatieven nagestreefde natuurdoeltypen/ecotopen;
- de verwachte veranderingen in de omvang en levensvatbaarheid van de aanwezige populaties van de te beschermen soorten evenals voor de in de alternatieven nagestreefde soorten.

Groene Hoofdstructuur (GHS)

De in het plangebied gelegen waterplas maakt gedeeltelijk onderdeel uit van de Groene Hoofdstructuur. Presenteer in het MER een duidelijke beschrijving en illustratie van de begrenzing van de GHS binnen en in de directe omgeving van het plangebied (ivm externe werking), gebruikmakend van duidelijk kaartmateriaal.

Beschrijf ook hoe de toekomstige natuurwaarden zullen aansluiten op die van de omgeving.

Soortenbescherming

Het BILAN rapport geeft een globaal overzicht van de huidige natuurwaarden in het plangebied. Geef in het MER een kaart met de actuele verspreiding van beschermde soorten en een beschrijving met kaart van de huidige vegetatiestructuur, met name het al dan niet voorkomen van een struiklaag. Voor een aantal beschermde soorten (zoals vleermuissoorten, ijsvogel en kerkuil) zijn de precieze standplaats of kolonie, nestel- / foerageer- / rustlocaties essentieel voor effectbepaling en optimalisatie. Geef in het MER duidelijk op kaart

aan waar de beschermde soorten zijn waargenomen en welke functie deze locatie voor de soort heeft.

Geef aan of voor het voornemen een ontheffing van de minister van LNV vereist is op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Indien dat vereist is, motiveer dan in het MER op grond waarvan verondersteld wordt dat ontheffing verleend zal worden en voor welke soorten dat geldt. Presenteer desgewenst in een bijlage bij het MER vast de informatie die benodigd is voor deze ontheffing.

Ga speciaal in op de soorten in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen (AMvB artikel 75 Ffw).

4.4 Woon- en leefmilieu

Beschrijf de huidige verkeersintensiteiten op de aan- en afvoerwegen. Bereken het aantal verkeersbewegingen als gevolg van de aanleg (inclusief zwaar transport) en bij het gebruik (in normale situatie en bij pieksituaties) voor de golfbaan en de landgoederen. Beschrijf de effecten op geluidhinder, luchtkwaliteit en verkeersveiligheid als gevolg van de toename van het verkeer op de toe- en afleidende wegen van het golfbaancomplex en landgoederen ten opzichte van de huidige situatie. Beschrijf de effecten op geluidhinder en luchtkwaliteit zo veel mogelijk kwantitatief en geef in het MER aan of aan de wettelijke voorkeurswaarden c.q. grenswaarden kan worden voldaan.³ Geef aan of en in welke mate er hinder voor aanwonenden gaat optreden.

Geef op kaart de toegankelijkheid aan voor het publiek. Geef tevens aan gedurende welke periode van de dag het toegankelijk zal zijn en welke maatregelen genomen worden om onveilige situaties door rondvliegende golfballen te voorkomen.

4.5 Landschap en cultuurhistorie

In de startnotitie is aangegeven dat één van de ambities van het voornemen is om de kwaliteit van het landschap te verbeteren en landschappelijke structuren te herstellen. Maak bij het uitwerken van de landschappelijke effecten zoveel mogelijk gebruik van kaartbeelden en visualisaties.

In de startnotitie wordt aangegeven dat het cultuurhistorisch en archeologisch erfgoed in het plangebied gering is. Geef in het MER aan waarop deze stelling is gebaseerd. Besteed in het MER ook aandacht aan andere cultuurhistorische waarden zoals het verkavelingspatroon, het historisch groen en het verloop van bestaande wegen.

³ Volg hierbij de luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer (Wm). Geluid is relevant bij een verkeerstoename van 30% en een afname van 20% ten opzichte van de referentiesituatie. Dit komt overeen met 1dB(A) .

5. OVERIGE ASPECTEN

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: BVR Projectontwikkeling B.V. en Langendijk B.V.

Bevoegd gezag: college van burgemeester en wethouders van gemeente Rucphen

Besluit: wijziging bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C 10.2

Activiteit: de aanleg van een 18 holes golfbaan, een terrein met oefen holes, gebouwen (clubhuis, horeca, matriaalbergingmateriaalberging e.d.), parkeer-gelegenheid en groenvoorzieningen en nieuwe natuur op een gebied van in totaal 85 hectare en het realiseren van 18 tot 20 landgoederen.

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Startnotitie MER Natuurgolfbaan – Rucphen-Roosendaal.
- Concept rapport: “Rucphen (NB), Langedijksestraat. Advies Natuurontwikkeling.” (BILAN, december 2007).
- Eindrapportage NAVOS-onderzoek Provincie Noord-Brabant, Gebrande Hoefstraat (NB4800006), Rucphen (Provincie Noord-Brabant, april 2007).

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de inspraakreacties is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Rucphense Bode: 18 juni 2008

advies aanvraag: 26 juni 2008

ter inzage legging: 23 juni 2008 t/m 15 augustus 2008

richtlijnenadvies uitgebracht: 20 augustus 2008

Werkwijze Commissie bij richtlijnenadvies/advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de startnotitie als uitgangspunt

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. B. Barten (secretaris)
dr.ir. G. Blom (voorzitter)
ir. L. Besselink
dr. J.M. Drees
ir. K.A.A. van der Spek

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Brabantse Milieufederatie, Tilburg
2. Zuidelijke Land en Tuinbouw Organisatie afdeling Roosendaal, Moerstraten
3. M.T.S. Siemons, Roosendaal
4. Bogers Kruisland Adviesbureau namens J.M.D.G. Reijnders, Kruisland
5. J.J.M. van Ostaijen, Rucphen
6. F.M. van Baars, Rucphen
7. M.L.P.M. de Jong, Rucphen

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Nieuw landgoed - Natuurgolfsbaan Rucphen-Roosendaal**

BVR Projectontwikkeling BV en Langendijk B.V. hebben het voornemen in het gebied tussen de kernen Roosendaal en Rucphen, ten noorden van de Rucphense bossen, een 18-holes golfbaan met voorzieningen, nieuwe natuur en 18 tot 20 landgoederen te realiseren.

Voor de realisatie van de golfbaan is een herziening van het bestemmingsplan nodig. Ten behoeve van de besluitvorming hierover wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

ISBN: 978-90-421-2494-3